

ماهنامه‌ی فرهنگی - اجتماعی

سه شنبه ۱۵ دی ۱۳۹۴ ■ ۱۴۳۷ ربيع الاول ۱۴۳۷ ■ ۵ ژانویه ۲۰۱۶ ■ شماره ۳ ■ صفحه ۸ ■ قیمت ۵۰۰ تومان

زبان کوردی در تنگنا

ایرانی بون و حذف هرگونه تقاضا قوی، زبانی و فرهنگی به کار می‌برد و پروسه‌ی پکسان‌سازی فرهنگی را سرلوحه‌ی اقدامات خود می‌کند. پیام پکسان‌سازی فرهنگی درواقع به معنای حذف هویت دیگری و آماده‌سازی جهت استیلای گفتمان تکفنهنگی رژیم، تکثیرستیزی و تحمل هویت اجتماعی تعریف شده در چهارچوب ایدئولوژی حکومتی بود.

شاهد این مدعای منوعیت همه‌ی زبان‌های ایرانی جز زبان فارسی بود. تحمیل سلطه‌ی زبان فارسی و سیطره‌ی مفروض "یک کشور بک زبان" به مرور به اجرای سیاست " فقط زبان فارسی " در سیستم اداری و آموزش‌پرورش و همه‌ی جغرافیای سیاسی ایران انجامید.

آسیب‌شناختی
انجمن سبز
چیا

آیا فقر و محرومیت
ما را رها
خواهد کرد؟

وضعیت
پلنگ در
کورdestan

محیط‌زیست،
خشونت و
دانش کاذب

سدسازی از
نان شب
واجوب‌تر است!

MILLIMETER Design Group

انجام کلیه کارهای نقشه برداری . طراحی (داخلی ، نما ، محوطه) . انجام کلیه کارهای پیمانکاری

انجام کلیه کارهای نقشه برداری طراحی (داخلی ، نما ، محوطه)

طراحی پلان های معماری ، انجام کلیه کارهای پیمانکاری

0919 665 6144 / 0919 665 6244 millimeter2015@gmail.com

مریوان . بلوار عبادت ، بالاتر از سه راه بهزیستی

زُوکی

تعمیرگاه و فروشگاه
چرخ خیاطی

بصورت نقد و
نیمه اقساط

مریوان . پاساز ۲۳ تیر (حه مه چاوه)

۰ ۹۱۸ ۸۷۴ ۴۱۱۶
۰ ۸۷-۳۴۵ ۲۳۹ ۴۷

خرید و فروش
چرخهای خیاطی ، گلدوزی ، خانگی
سرکیسه دوزی ، قیچی برقی . اتو بخار

نمایندگی رسمی چرخهای گلدوزی کاچیران / با گارانتی بی قید و شرط

حافظت از محیط‌زیست،
 فقط حفاظت از طبیعت نیست.

عرفان حسینی
حیط‌زیست
چیست؟ به همه‌ی
محيط‌ها ی که
نندگی در آن‌ها
جزیره‌ی دارد اطلاق

ی شود. مجموعه‌ای از عوامل فیزیکی خارجی و موجودات زنده که باهم برکنش هستند و بر رشد نمو و رفتار موجودات تأثیر می‌گذارند، محیط‌زیست است. تشکیل می‌دهند.

نما به تعریف فوق و اهمیت و جایگاه حفاظت از محیط‌زیست - تا جایی که در ماه گذشته سران ۱۹۰ کشور جهان اراده پاریس گرد هم جمع نمود - در اندگی روزمره‌ی بشر که به عنوان یکی از مشت ۱- هدف توسعه‌ی هزاره (۱۵-۲) بین درن فقر شدید و گرسنگی ۲- دست ۳- مافتنت به آموزش ابتدایی همگانی ۴- کیسترش و ترویج برابری جنسیتی و ۵- وانمندسازی زنان ۶- کم کردن مرگ کودکان ۷- بهبود سلامت مادران ۸- بسازه با ایدز، مalaria و دیگر بیماری‌ها ۹- تضمین پایداری محیط‌زیست ۱۰- کیسترش مشارکت جهانی برای توسعه) ۱۱- یکی از پایه‌های توسعه‌ی پایدار ۱۲- شناخته می‌شود و با توجه به بحران‌های ۱۳- پستمحیطی زیادی (آوارگی پستمحیطی، باران‌های اسدی، خربی لایه‌ی ازن، بحران آب، هجوم ریز ۱۴- کفردها و گرمایش زمین) که اخیراً ۱۵- شریت با آن دست به گریبان شده است ۱۶- به یکی از مهم‌ترین مباحث بیشتر ۱۷- شهورها، سازمان‌ها، نهادها و احزاب ۱۸- بدبدیل شده است؛ هیچ فرد و هیچ ۱۹- سسئولی نباید خود را مبرا از وظیفه‌ی ۲۰- نهادها و سازمان‌ها بگیرد.

حافظت از محیط‌زیست بداند؛ زیرا «از مینه‌های سخن می‌گوید که بسیار برآگیر است و ارتباط مستقیم با نفس کشیدن و ماندن یا نایودی نسل بشر و مهدی موجودات زنده روی زمین دارد» بنابراین تصور عام که حفاظت از محیط‌زیست تنها حفاظت از طبیعت و بحث و کنکاش در مورد گونه‌های گیاهی جانوری صرف است؛ تصور باطلی است چون آن هنگام که بارانی اسیدی شروع به پاریدن می‌کند شهر و یا کلان شهری ا معرض آلودگی هوا و یا هجوم ریز ترددها روپرور می‌شود، چه تفاوتی است یعنی فعال محیط‌زیست و فرد بی‌طرف؟! سبب است که فراموشی از تصور مادا در مورد حفاظت از محیط‌زیست است، ظلیفه‌ی هر فردی است بهطور نمونه حاکمان جامعه در مورد کشور پیاده می‌کنند، حساس بوده تا مبادا این شکلاتی که اکنون به بحرانی برای بران تبدیل شده است تمام کشور را در رگبرد.

بر کوردستان نیز نسبت به وضعیت راه مای ارتباطی استان که به قتلگاه بدبیل شده‌اند، وضعیت فقر و عدم مستغل‌زایی که ناهنجاری زیادی در سطح جامعه به وجود می‌آورند و محرومیت‌های فراوانی که این استان در سیاری از زمینه‌ها با آن مواجه است، حساس مسؤولیت بنماید، زیرا این مسائل مستقیم و غیرمستقیم با طبیعت بر ارتباط هستند و می‌طلبد به آسانی از گذار این مسائل رد نشده و با دیدی یستمحیطی نسبت به رفع این عضلات چاره‌اندیشی شود و از

سئولین نیز به جد، خواستار حل این مسائل شویم و بر توسعه‌ی اکو توربینی کوردستان که دارای توانایی‌های بالقوه‌ی سیار زیادی است، بهجای توسعه‌ی متعنتی که نابودگر طبیعت هست- در ایران به صنعت سبز هیچ اهمیتی داده می‌شود و بالطبع این مقوله در کوردستان، محلی از اعراب ندارد- بسیار کم‌هزینه‌تر و استغال‌زاتر است تأکید ننماییم؛ زیرا این نوع نگاه به توسعه‌ی کوردستان، توسعه‌ای پایدار بوده و پیشه‌ی بسیاری از این معضلات را خشکانده و در عین حال نیز طبیعت بیایمان را حفظ کرده‌ایم.

در این توافقنامه تأکید شده که صد میلیارد هم کافی نیست و این مبلغ در جهت کمک به کشورهای حوزه جنوب برای کاهش مصرف سوختهای ناپاک و سازگاری با تغییر اقلیم باید از سال ۲۰۲۰ بیشتر شود؛ اما منابع موجود حتی تکاپوی تأمین نیمی از این مبلغ را هم نم کند.

امروز پولدار اصلی که در عین حال
مقصر اصلی هم هست، یعنی آمریکا
قول پرداخت سالانه ۲۰۰ میلیون
دollar طی چهار سال آینده را داد؛
یعنی مجموعاً هشتصد میلیون dollar
تا سال ۲۰۱۹.

با وارد شدن دهها تریلیون کیلوگرم

دی اکسید کربن به جو زمین در طول
سالهای آینده برآورد می‌شود که
حرارت زمین بسیار بیشتر از دو
درجه سانتی‌گراد بالا برود. این را
همه می‌دانند که اگر همه کشورهای
به تعهدات خود عمل کنند حرارت
زمین تا سه درجه بیشتر می‌شود. اگر
عمل نکنند باید انتظار افزایش
حرارتی بالغ بر ۶ تا ۷ درجه
سانتی‌گراد را کشید. تازه این
میانگین افزایش حرارت است. برای
کشورهای مانند ایران و ممالک
حاشیه خلیج‌فارس این افزایش
حرارت می‌تواند دو برابر افزایش
میانگین باشد.

تتها ضمانت اجرایی این توافقنامه تعهد اخلاقی دول می‌باشد، همان دولت‌هایی که زمین و آسمان را به هم دوختند تا خون زمین را در شیشه کنند و همان اخلاقی که جنگ‌ها بر سر این مادر همیشه سخی آورده‌اند توافقی بیشتر نه زیستمحیطی بلکه سیاسی که متنی حکیمانه و آرایش شده با کلمه‌های جذاب برای چاشنی خود انتخاب کرده است.

خلالصه اينكه زايش و پياديشه نشيده
جها می تواند برای تقویت مثلث چیا،
مردم و نهادهای مرتبط دولتی از جمله
ححيطزیست، گام ضروری و مقدسی
لائق شود و من این هدف را انتظار
می کشم. بر آن اميدم چیا همانند
نمی کنشگران چیا در بطن مردم راه
ابد و با تقویت مثلث فوق در ایجاد
ک زیستگاه پاک و گردشگاه زیبا،
نقش اساسی را ایفا نماید و از به هدر
فتن ظرفیت‌های زیست محیطی و
پدشگری، ممانعت نماید.

چیا انتظار می‌رود هر شماره را
اختصاص به یک چالش و خطر
یستمحیطی اختصاص دهد و با زبان
ساده و علمی مردم را در سطح وسیع
خطرات و چالش‌های بی‌توجهی و
اعتنایی مطلع نماید و علاوه بر آن
ایجاد نشستهایی در روستاهای فارغ
مطلع ساختن خطرات
یستمحیطی از جمله تبدیل جنگل‌ها
هر مراتع و پیامدهای آن، بخشی از چیا
به تجربه‌های روستاییان اختصاص

برمجموں از چیا انتظار می روں با
ویکردى عقلابی، محیط زیست و
مسروت پاسداشت و حفظ آن را به
کی از گفتمان‌های مسلط فرهنگی
منطقہ مریوان و هورایمان تبدیل
ماید.

For more information about the study, please contact Dr. John D. Cacioppo at (773) 704-7895 or via e-mail at cacioppo@uic.edu.

مسئلیتی متوجه آنها نباشد. ماحصل بحث با توجه به اینکه انجمن به عنوان گروه مرجع استانداردها و معیارهایی در اختیار کنش‌گران قرار می‌دهند که کنش و نگرش خود را آن محک می-زنند، نباید رفتار انجمن به سمتی هدایت شود که به عنوان تنها مستول مسائل زیست محیطی، چه از منظر کنیشگران و چه از نظر نهادهای مسئول شناخته شود. بلکه باید انجمن به آماده نمودن بیشتر منابع مادی و معنوی اقدام نماید به ویژه باید حداقل زیرساخت مورد نیاز به منظور دستیابی به اهداف تعیین نموده را فراهم ساخته

خوانشی بر توافقی نه چندان امیدبخش

می‌شوند، بلکه کلاً توی اقیانوس غرق
می‌شوند! به همین خاطر این
کشورها اصرار دارند تفاوت‌نامه پاریس
به یک معاوه‌ده باید شود" (از لاملاجرا
برای توقف روند گرمایش روی یک و
نیم درجه سانتی‌گراد تبدیل شود.
یکی از محورهای اختلاف نظر این بود
که هزینه برنامه‌های مبارزه با
تغییرات اقلیمی چگونه بین
کشورهای مختلف توسعه یافته و
کشورهای در حال توسعه توزیع شود.
طی چند روز اجلاس مناقشات زیادی
ما بین کشورهای مختلف انجام شد،
یک طرف جنوبی‌ها هستند که
می‌گویند گرمایش کنونی حاصل
توسعه نفت‌سوز شمالی‌هاست و
همان‌ها هم باید هزینه کنترل آن را
بدهنند. شمالی‌ها می‌گویند قربانی
این گرمایش و البته شرکای متعاقب
آن جنوبی‌ها هستند و آن‌ها باید
مسئلیت بیشتری را در این باره
بپذیرند. می‌توان گفت الآن عملًا در
پاریس، هند و چین و هفتاد کشور
اقیانوسی یک طرف ایستاده‌اند و
هفت کشور بزرگ صنعتی طرف دیگر

پیمان کیوتو، اگر آمریکا، همچنان که اویاما در افتتاحیه اجلاس قول داد، با پیمان پاریس همراهی کند، می‌توان گفت این پیمان موفق خواهد شد. تا دو دهه آینده کشورهای چین و هند به‌واقع عامل انتشار نیمی از کربن در جو خواهند بود. امضای این دو کشور مهم‌تر از امضای ۱۸۵ کشور از ۱۹۵ کشور حاضر در اجلاس پاریس است؛ اما الزام به کاهش کربن برای این دو کشور به معنای الزام به کاستن از روند رشد اقتصادی است. چطور می‌شود مبارشان کرد؟ بر اساس این توافق، میزان افزایش گرمایش زمین تا سال ۲۰۵۰ باید زیر ۲ درجه باقی بماند. این نخستین بار در تاریخ است که همه کشورها موظف به کاهش تولید گازهای کربنی می‌شوند. همه کشورها متعهد به اجرای بخشی از این توافق خواهند بود و بخشی از آن را نیز می‌توانند داوطلبانه اجرا کنند. پیش‌تر، ۱۳۴ کشور، از جمله چین و هند، از این توافق حمایت کرده بودند. در متن این توافق قیدشده است که خطر

نشریه‌ی چیا، ظرفیت‌ها و مسئولیت‌ها

نهادهای دانشگاهی و حکومتی کنسرگران، اگرچه موفقیتهای را در پی داشته باشد اما این موفقیتها بی شک پاسخگویی نجات زیستگاه و اکوسیستم منطقه نیست. بدون تبیین و همکاری با مراکز دولتی و خاصه اداره آب و شهرداری و نیز اطلاع رسانی گسترده، نمی توان مردم را از به هدر دادن آب شرب در شستشوی بی رویه و غیراخلاقی کوچه و ماشین شخصی است که امکان تغییر و نابودی نویسیستم و فضای گردشگری میریوان رود و بی شک سکوت کنسرگران حیط زیستی و آگاه نکردن مردم از طرات فراروی، شاید در چند دهه

و ویلاهای تعجمی بازداشت. بدون اطلاع رسانی گسترده و همکاری با جنگل بانان نمی توان مردم روزتاهرا را از تبدیل مراعع و جنگل ها به زمین کشاورزی بازداشت بایستی برای مردم تبیین نمود خاک مراعع و جنگل ها تنها مخصوص مرتع داری و جنگل داری است و تبدیل آن به کشاورزی نه تنها صرفه نیست و آب زیادی را به هدر می دهد پس از چندی این زمین به خاک کوبیری تبدیل می شود و زمینه برای کویر شدگی و سبز زدایی و پیدایش ریز گردها فراهم می کند. بی شک تبیین این خطرات مستلزم مثلث مردم نهاد چیا و مردم و نهادهای دولتی و مراکز دانشگاهی است.

بنده این منطقه را از منظر بسته محیطی و اکو سیستمی به ضعیت بازگشت ناپذیری سوق داده هد.

مسئلیت و رسالت چیا:

وم اطلاع رسانی و همکاری با مردم، شامل نزدیک با نهادهای دولتی و جمله مراکز دانشگاهی و علمی، سرورت ترسیم و ملاحظه یک مثلث ای انجمن چیا جهت برونشد از این ضعیت بغرنج زیست محیطی و امید به سداشت زیستگاه و اکو سیستم ریوان و هورایمان، دو چندان می سازد. این منظر شاید بتوان اذعان نمود

ادامه از صفحه ۵ آسیب شناسی انجمن سبز چیا برای اثربخشی (effectiveness) و حصول نتایج موردنظر نیازمند بسیج گسترده‌ای از متابع مادی و معنوی است. بدون شک انجمن سبز چیا یکی از بهترین NGO ها در ایران و شاید در خاورمیانه باشد، اما اگرآسیب-شناسی نشود با عدم اثربخشی و فرسایش سرمایه‌ی اجتماعی و جایگاه لیدرشیپی خود مواجه خواهد شد. انجمن، هدف اصلی خود را آموزش اعلام کرده است اما در عمل اولویت بندي و تمرکز آن خیلی قابل تشخیص نیست و از سرمایه‌ی انسانی درنبوت تجهیزات در هنگام آتش سوزی جنگل‌ها و مهار آن استفاده خواهد کرد

است اما بی اعتنای به جایگاه این منابع و ظرفیت‌ها، کم آگاهی و فقدان آژانس‌های اطلاع‌رسانی لازم و مهم‌تر از همه دگرگونی در ساختار طبیعی این ظرفیت‌های زیست‌محیطی، این نگرانی را ایجاد نموده که امکان از بین رفتن این ظرفیت‌ها و تغییرات اکوسیستمی منطقه در آینده‌ای نزدیک و به شیوه‌ای آرام و خزندۀ می‌رود. اینک با توجه به این چالش‌ها و نگرانی‌ها، مسئولیت فرهنگی انجمن مردم‌نهاد چیا و نشریه چیا از این منظر سنتگین‌تر و ضروری‌تر می‌نماید.

نگرانی‌ها چالش‌ها:

توجه اندک به زریبار و خطرات فراروی زریبار، تبدیل بی مسؤولانه مراعت و جنگل‌ها به مناطق کشاورزی خاصه در مناطق روستایی و حاشیه‌ای شهر و درنهایت تبدیل آن‌ها به خاک‌های ریز گرد زا، تبدیل غیرقانونی زمین‌های کشاورزی به مناطق مسکونی بدون ملاحظه هیچ‌گونه استاندارد و معیاری، به هدر دادن بی‌رویه آب از طریق حفر چاه‌های کشاورزی و مصرف خانگی و مهم‌تر از همه کم آگاهی عامه مردم از بحران زیست‌محیطی و خطرات آن،

■ دکتر اسماعیل
محمودی

مدخل:
شاید بتوان اذعان
نمود فقدان یک
نشریه زیست-

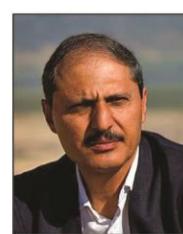
محبیطی با توجه به فعالیت‌های
فرهنگی نسبتاً وسیع شهر مریوان به
نسبت دیگر شهرهای مناطق
کردنشین و غرب کشور و نیز
فعالیت‌های بر جسته و پیدای انجمن
مردم‌نهاد چیا، محسوس و ملموس بود
و این ضرورت مستلزم همتی والا در
راستای این گام متعالی بود که اینک
شاهد پیدایش این نشریه زیست-

محبیطی با عنوان چیا و ثبت آن در
کارنامه فعلان و کنگرهان
زیست محبیطی منطقه مریوان هستیم.
بدون اغراق می‌توان اقرار نمود شهر
مریوان و به طور کلی منطقه مریوان و
هورامان با توجه به ظرفیت‌های
زیست - محبیطی از جمله، دریاچه
زیبار، چشم‌انداز جنگلهای زیبا،
وجود مناطق تفریحی- تاریخی
هورایمان، سرشاریو و دشت بیلو،
نزدیکی به کردستان عراق و مهم‌تر از
همه منابع غنی آب از زیباترین مناطق
غرب کشور و پذیرای تبدیل این
منطقه به یکی از کانون‌های اصلی
گردشگری و محیط پاک غرب کشور

ادامه از صفحه ۷ مهندس حیوانات در آستانه ای اقراض در ریاچه ها و رودخانه هاست. سگ آبی تازه به دنیا آمده در حدود ۴۰ گرم و کور است و بعد از پنج هفتگی چشم هایشان را باز می کنند و شروع به خریدن می کنند، در حدود هفت هفتگی اولین غذای جامد خود را می خورد و این روند زندگی ادامه می یابد تا یکسالگی و بعد از آن از مادر خود جدا می شود. زریبار و رودخانه خروجی از آن تا زمانی که سد بر روی در ریاچه زریبار ساخته نشده بود (تاریخ ۱۳۷۴) یکی از مهم ترین زیستگاه های شنگ بود که به تعداد زیادی در این مسیر وجود داشت اما متأسفانه احداث دایک سبب قطع جریان طبیعی آب شده و ورود سیmom کشاورزی و فاضلاب سبب آلودگی زریبار شده همچنین حفر

آیا فقر و محرومیت ما را رها خواهد کرد؟

در شهرهای مختلف استان کردستان به استثنای سندج این نابرابری بسیار محسوس است. برای مثال شهرستان‌های مریوان و سروآباد از کمبود انواع پزشک متخصص رنج می‌برند و در برخی رشته‌ها مانند چشمپزشکی، ارتودنسی و اعصاب برای جمعیت زیاد این دو شهرستان تنها یک پزشک وجود دارد که اگر این پزشکان در مرخصی باشند یا هر دلیل دیگری نتوانند در محل کار خود حاضر باشند باید بیماران اورژانسی به سندج یا کرمانشاه و همدان اعزام شوند و بسیار پیش‌آمده بیمارانی در حین انتقال فوت کرده است. گاهی پیش‌آمده است وزارت بهداشت و درمان پزشک چندین ماه نتوانسته متخصصی را راضی به کار در این شهرستان‌ها کند و در این مدت این دو شهرستان و روستاهای بیشمار پرجمعیتشان بدون پزشک متخصص در بعضی از رشته‌ها بوده‌اند. در ضمن در اورژانس بیمارستان‌های این دو شهرستان مکانی برای حضور پزشکان متخصص کشیک تعیین نشده است و گاهی پس از تشخیص کادر درمانی و پرستاری اورژانس برای ضرورت حضور پزشک متخصص کشیک بر سر بیمار، پس از چندین بار تتماس و اعلام بحرانی بودن وضعیت بیمار یکی دو ساعت طول خواهد کشید تا پزشک متخصص کشیک به محل کارش مراجعه کند و به تداوی بیمارش بپردازد که این زمان برای بسیاری از بیماری‌ها لحظات طلایی محسوب می‌شود.

انور روشن

از گذشته‌های دور در اذهان عامه این تصویر رایج بوده است که دوری از مرکز کشور یا مراکز استان‌ها را بهمی توان یکی از دلایل فقر و محرومیت برسمرد و مرکز نشینی یعنی برخورداری از امکانات، رفاه، بهداشت و درمان و آموزش مناسب و ...

همه می‌دانیم فقر و محرومیت پدیده‌ای اقتصادی است و در کشورهای دارای منابع غنی ناشی از مدیریت ناصحیح است؛ اما مقاومت‌های گسترده‌ای در دامنه‌ی فقر می‌تواند قرار داشته باشد از جمله فقر فرهنگی - فقر بهداشتی - فقر آموزشی - فقر امنیتی - فقر اقتصادی و
کاری و درآمد کم، تعلیم و تربیت ای کاری و درآمد کم، تعلیم و تربیت افراط، افراد غیر ماهر، زندگی در خانه‌های نامناسب، جمعیت زیاد، زیستگاه خانواده، شرایط بهداشتی نامناسب و نبودن مراکز درمانی مجهز و
توانند از دیگر نشانه‌های محرومیت و فقر باشند. هر چند تلاش‌های چندین ساله را در جهت فقرزدایی نمی‌توان انکار کرد اما با نگاهی گذرا به روتاستها و انبوه محله‌های حاشیه‌نشین شهرهای کشور که گاهی تا ۷۰ درصد جمعیت بعضی از شهرها را تشکیل می‌دهند، هنوز نشانه‌های فقر را در این مناطق مشاهده می-شود.

شهروندان این دو شهرستان همیشه این سوالات در ذهنشان موج میزند که آیا وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی قادر به تأمین پزشکان متخصص برای این مناطق نیست و یا نمیتواند پزشکان متخصص را راضی، مجاب و یا وادار به خدمت در این شهرستانها کند. آیا شهری با بیش از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت میتواند چشمپوشک نداشته باشد؟ آیا فقط یک متخصص مغز و اعصاب در مریوان و سروآباد میتواند خیل عظیم بیماران را ویزیت و معالجه میکند؟ و در صورت ایجاد مشکل برای متخصص مغز و اعصاب یا به مرخصی رفتن معلوم نیست بیماران مغزی به چه سرنوشتی گرفتار خواهند شد. آیا این وزارتخانه قادر به خرید یک دستگاه تصویربرداری MRI برای شهرستانهای مریوان خسروآباد نیست؟ تا کی باید بیماران از مریوان و سروآباد برای عکسبرداری MRI به ستدج و شهرهای دیگر بروند و خطرات جادههای پرتردد را به جان بخربند؟ این در حالی است که در هر کوچه‌پیس کوچه‌ی تهران و شهرهای بزرگ چندین مرکز تصویربرداری MRI وجود دارد. آیا ...؟ سوالات فراوان دیگری در ذهن مردم وجود دارد که مهمترینش این است «آیا روزی خواهد رسید فقر و محرومیت این مناطق را رها کند؟»

همان طور که در بالا اشاره شد یکی از شناههای محرومیت مناطق محروم عدم وجود پزشکان متخصص و حاذق و تجهیزات پزشکی مدرن در بیمارستانها و مرکز درمانی است. در تحقیقی که دکتر بهنام صادقی و همکارانش انجام داده‌اند پوییت توزیع جغرافیایی گروههای مختلف پزشکی و نابرابری‌های استانی را بررسی کرده‌اند. این تحقیق نشان می‌دهد عموماً استان‌های مرکزی کشور و به خصوص تهران از مزیت نسبی برخوردار و استان‌های حاشیه‌ای عموماً صدهای پایین را از نظر بهره‌مندی از حضور گروههای پزشکی تشکیل می‌دهند. به صورت کلی نسبت گروههای مختلف پزشکی، در بعضی از استان‌ها بالا و در بیشتر استان‌ها به صورت هم‌زمان از کمبود همه زیرگروه‌ها رنج می‌برند. شاخص‌های استان تهران به صورت بسیار فاحشی با سایر استان‌ها فاصله داشته و این تفاوت در شاخصی مانند متخصصان پزشکی بسیار شدید است به شکلی که در استان تهران این نسبت تقریباً سه برابر استان دوم و سوم کشور یعنی سمنان و اصفهان است و تقریباً ۲۰ برابر استان سیستان و بلوچستان است. البته این تفاوت بسیار زیاد در سایر گروههای موردمطالعه نیز وجود دارد. (منبع: مجله علمی پژوهشی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی
بران)

همومی است. احمدی، رفتار مردمی را که به شغال ریختن دیگران اعتراض نمی‌کند، بین طور تحلیل می‌کند:

«به خاطر بحران‌های مختلفی که در جامعه آن رو به رو هستیم، مردم نسبت به موضوعات جمعی بی‌توجه هستند و سعی کنند سرشان در لاک خودشان باشد، تباراین اعتراضی هم معمولاً در برابر رفتار بیگران از خود نشان نمی‌دهند. (راسخون ۱۳۸۸).

من نیز در آن جرم نقش داشتم

بزهکاری امری اکتسابی بوده و از یادگیری سرچشمۀ می‌گیرد (حامد پژمان ۱۳۷۴). بعضی از برگ خریدها نیز به شخصیت افراد برمی‌گردد که مستقیم و غیرمستقیم ناشی از بازخوردهای اجتماعی و فرهنگی بوده و درک افراد را نسبت به پدیده‌ها شکل می-دهد. ویژگی‌های شخصیتی نوجوانان بزهکار با همین ویژگی‌ها در نوجوانان غیر بزهکار مقایسه و مطالعه شده است. بر اساس گزارش‌ها داده شده آن ویژگی‌های شخصیتی که احتمالاً در نوجوانان بزهکار آشکارتر است عبارت‌اند از: توانایی ابراز وجود در اجتماع، جسارت و بی‌اعتنایی، داشتن احساس دوگانه نسبت به شخصیت‌های کارآمد و فقدان انگیزه‌ی موفقیت، خشم، آزدگی و احساس تنفر، احساس دشمنی و خصوصت، مظنون و مشکوک بودن، ویرانگری، وفور رفتارهای هیجانی و فقدان توانایی در خود. نوجوانان بزهکار، بیشتر از نوجوانان نا بزهکار مشابه خود، خوبیشن را با صفاتی چون: تنبیل، بد، اندوهگین و غافل و نادان وصف کرده‌اند (فارینگتون ۱۹۷۹، گلدوبترونیو ۱۹۸۲ و راترو ۱۹۸۳). این پدیده، بدون توجه به طبقه اجتماعی، بهره‌ی هوشی، شغل والدین و محله‌ی زندگی نوجوان صادق بود. یکی از بارزترین نمودهای بزهکاری قتل عمد است که به‌اجمال می‌توان عوامل بروز قتل عمد را پوشاندن جرم و پنهان کردن خطأ، رهایی، نفرت و انتقام، مشکلات مالی و سرقت، عقاید مذهبی و بین‌باری، عوامل روانی و ارشی، اختلافات عقیدتی و فکری، اختلافات قومی و قبیله‌ای دانست (سید علی نوری، ۱۳۷۶). روان‌پریشی‌های اجتماعی حاصل از جنگ و مصائب بی‌شماری که به‌واسطه‌ی آن بر مردم تحمیل شده است نیز فجایع بزرگ روانی و پیامدهای اجتماعی غیرقابل جبرانی را در سطح جامعه رقم می‌زند. تأثیرات روانی ناشی از جنگ در تمام ابعاد زندگی مردم محسوس است و می‌توان به‌وضوح آن را در زندگی و رفتار روزمره‌ی شهروندان احساس کرد. نزعاتی بی‌مورد در برخورد با یکدیگر نشان می‌دهد که عمق فاجعه‌ی ناشی از تأثیرات جنگ بسیار نگران‌کننده بوده و یک سد جدی فرا راه مهار خشونت‌های

■ ایرج قادری
بخشید و گذشت
کنید، آیا دوست
ندارید که خداوند
شمارا ببخشد
(سوره نور، آیه ۲۲)

اهمیت آموزش توسعه‌ای در تحقیق توسعه پایدار

*احترام به محیطزیست

*تفکر در مورد مسائل مربوط به عدالت اجتماعی، اخلاق و سلامت و چگونگی ارتباط این مفاهیم با عرصه‌های زیستمحیطی و اقتصادی

*ایجاد چشم‌اندازی مطلوب از آینده

*تقویت روحیه پژوهشی

*توانایی تصمیمی گیری و تصمیم سازی

*افزایش خلاقیت و نوآوری

*تفکر در مورد پیامدهای اقداماتشان و تأثیراتشان بر عملکرد دستگاه‌های محیطی و اجتماعی

درنهایت نیز می‌توان گفت: از آنچاکه یکی از شاخص‌های اصلی تحقق توسعه پایدار درونی کردن مفهوم توسعه: درون و بین نسل‌های جامعه است، ازین‌رو سرمایه‌گذاری در آموزش توسعه‌ای و تولید انسان‌هایی با شاخصه‌های: عمل‌گر، مهارت‌گر، غیربرپذیر، سیستمی و جامزنگ و انعطاف‌پذیر قادر خواهد بود فرایند توسعه پایدار را که تضمین‌کننده رفاه بادوام جامعه انسانی و پایداری محیط طبیعی است: تحقق بخشید.

رسانه‌های، آموزش‌پرورش و سازمان‌های مردم‌نهاد، به عنوان سه تسهیل‌کننده و تأمین‌کننده مهم در عرصه آموزش توسعه‌ای مطرح بوده و می‌باشد با تدوین برنامه‌های راهبردی مناسب نهایت استفاده از آن‌ها را به منظور حرکت در مسیر توسعه به‌واسطه آموزش توسعه‌ای برد.

همان‌طور که در بالا اشاره شد یکی از نشانه‌های محرومیت مناطق محروم عدم وجود پزشکان متخصص و حاذق و تجهیزات پزشکی مدرن در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی است. در تحقیقی که دکتر بهنام صادقی و همکارانش انجام داده‌اند وضعیت توزیع جغرافیایی گروههای مختلف پزشکی و نابرابری‌های استانی را بررسی کرده‌اند. این تحقیق نشان می‌دهد عموماً استان‌های مرکزی کشور و بهخصوص تهران از مزیت نسبی برخوردار و استان‌های حاشیه‌ای عموماً صدهای پایین را از نظر بهره‌مندی از حضور گروههای پزشکی تشکیل می‌دهند. بهصورت کلی نسبت گروههای مختلف پزشکی، در بعضی از استان‌ها بالا و در بیشتر استان‌ها بهصورت هم‌زمان از کمبود همه زیرگروه‌ها رنچ می‌برند. شاخص‌های استان تهران بهصورت بسیار فاحشی با سایر استان‌ها فاصله داشته و این تفاوت در شاخصی مانند متخصصان پزشکی بسیار شدید است به شکلی که در استان تهران این نسبت تقریباً سه برابر استان دوم و سوم کشور یعنی سمنان و اصفهان است و تقریباً ۲۰ برابر استان سیستان و بلوچستان است. البته این تفاوت بسیار زیاد در سایر گروههای موردمطالعه نیز وجود دارد. (منبع: مجله علمی پژوهشی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی (ایران).

شهروندان این دو شهرستان همیشه این سوالات در ذهنشان موج می‌زند که آیا وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی قادر به تأمین پزشکان متخصص برای این مناطق نیست و یا نمی‌تواند پزشکان متخصص را راضی، مجاب و یا وادار به خدمت در این شهرستان‌ها کند. آیا شهری با بیش از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت می‌تواند چشم‌پوشک نداشته باشد؟ آیا فقط یک متخصص مغز و اعصاب در مریوان و سروآباد می‌تواند خیل عظیم بیماران را ویزیت و معالجه می‌کند؟ و در صورت ایجاد مشکل برای متخصص مغز و اعصاب یا به مرخصی رفتن معلوم نیست بیماران مغزی به چه سرنوشتی گرفتار خواهند شد. آیا این وزارتخانه قادر به خرید یک دستگاه تصویربرداری MRI برای شهرستان‌های مریوان خسروآباد نیست؟ تا کی باید بیماران از مریوان و سروآباد برای عکس‌برداری MRI به سندنج و شهرهای دیگر بروند و خطرات جاده‌های پرتردد را به جان بخرند؟ این در حالی است که در هر کوچه‌پس‌کوچه‌ی تهران و شهرهای بزرگ چندین مرکز تصویربرداری MRI وجود دارد. آیا...؟ سوالات فراوان دیگری در ذهن مردم وجود دارد که مهم‌ترینش این است «آیا روزی خواهد رسید فقر و محرومیت این مناطق را رها کند؟»

عمومی است. احمدی، رفتار مردمی را که به آشغال ریختن دیگران اعتراض نمی‌کنند، این طور تحلیل می‌کند: «به خاطر بحران‌های مختلفی که در جامعه با آن رویدرو هستیم، مردم نسبت به موضوعات جمعی توجه هستند و سعی می‌کنند سرشان در لاک خودشان باشند، بنابراین اعتراضی هم معمولاً در برابر رفتار دیگران از خود نشان نمی‌دهند. (راسخون ۱۳۸۸).

سالی شان با آن حس بزرگ می‌شوند و چه شاهدش هستیم در طول سال‌ها رویه پی گرفته می‌شود که چنین رهایی حتی بد تلقی نشود» (راسخون ۱۴).

آموزش توسعه پایدار اعلام کرده است.

طول دمه آموزش برای توسعه پایدار،
ناده کردن شهروندان برای رودروری
ستقیم با چالش های حال و آینده و
سمیم گیری های توانم با مسئولیت پذیری
با سخنگویی در جهت ساخت یک جهان
ده و پویا مورد تووجه قرار می گیرد. در
آن راستا بر پنج نوع یادگیری جهت
دادینه شدن مفهوم توسعه پایدار تأکید
کشیده: آموزش و یادگیری برای دانستن،
دانم کردن، بودن، موجودیت و هستی
کنین برای زندگی مستترک و باهم و برای
بیبر مثبت خود و جامعه.

آموزش توسعه‌ای

رونده تقویت و آشنایی

شهروندان بادانش و فهم، مهارت‌ها و ویژگی‌های موردنیاز برای

توسعه پایدار و زندگی یعنی تقویت بنیان‌های صادی و اجتماعی با تأکید بر حفاظت محیط‌زیست است که در را و شش دهنه ابعاد اصلی توسعه پایدار

نی عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و طبیعی است. آموزش توسعه‌ای به معنی را شهروندان برای:

فهمیم مفهوم شهروند جهانی

نظم و انضباط و در زندگی حرفة‌ای و

شخصی

*احترام به محیط‌زیست

*تفکر در مورد مسائل مربوط به عدالت اجتماعی، اخلاق و سلامت و چگونگی ارتباط این مفاهیم با عرصه‌های زیست‌محیطی و اقتصادی

*ایجاد چشم‌اندازی مطلوب از آینده

*تفویت روحیه پژوهشی

*توانایی تصمیم‌گیری و تصمیم سازی

*افزایش خلاقیت و نوآوری

*تفکر در مورد پیامدهای اقداماتشان و تأثیراتشان بر عملکرد دستگاه‌های محیطی و اجتماعی

درنهایت نیز می‌توان گفت: ازان‌جاکه یکی از شخص‌های اصلی تحقق توسعه پایدار درونی کردن مفهوم توسعه؛ درون و بین نسل‌های جامعه است، ازین‌رو سرمایه‌گذاری در آموزش توسعه‌ای و تولید انسان‌هایی با شاخصه‌های: عمل‌گرای، مهارت‌گرای، تغیرپذیر، سیستمی و جامع‌نگر و انعطاف‌پذیر قادر خواهد بود فرایند توسعه پایدار را که تضمین‌کننده رفاه بادام جامعه انسانی و پایداری محیط طبیعی است؛ تحقق بخشید.

رسانه‌های، آموزش‌پیش‌روش و سازمان‌های مردم‌نهاد، به عنوان سه تسهیل‌کننده و تأمین‌کننده مهم در عرصه آموزش توسعه‌ای مطرح بوده و می‌باشد با تدوین برنامه‌های راهبردی مناسب نهایت استفاده از آن‌ها را به منظور حرکت در مسیر توسعه به واسطه آموزش توسعه‌ای برد.

عمل معتقدند که وارد فضای دولت شده‌اند، بنابراین احساس نمی‌کنند باید در محیط خارج از خانه‌شان مسئولانه نقش داشته باشند، بلکه آنجا را از آن دولت می‌دانند و معتقدند یک متولی به امور رسیدگی می‌کند و نیاز به مشارکت آن‌ها نیست. هر چه فضای دولت و مردم بیشتر شود به ایجاد حس بیگانگی در مردم و کاهش رفتار مسئولانه بیشتر دامن می‌زند و طبیعی است که وقتی بزرگ‌ترها احساس بیگانگی دارند و با رفتاری مثل آشغال ریختن این موضوع را بروز می‌دهند، کوککان هم از دوران

علی احمدی به عنوان جامعه شناس در میل این سوال که "چرا آشغال می‌ایم؟" و رعایت حال دیگران را نمی‌کنیم یعنی منظر سخن می‌گوید که: «اگرچه ای خصوصی، عمومی و دولتی در ایران پرشماری است اما کمتر دیده می‌شود مردم جایی را به عنوان فضای عمومی کنند. یعنی برای آن‌ها فضا تقسیم به بخش شده است، فضای خصوصی و ای دولت. پایشان را که در خیابان گذاشته، باور ندارند اینجا یک فضای عمومی متعلق به جمع آن‌هاست، بلکه

The diagram consists of three overlapping circles. The top circle is yellow and labeled 'اجتیا' (ociety). The bottom-left circle is pink and labeled 'عدالت' (Justice). The bottom-right circle is light blue and labeled 'اقتصادی' (Economy). The overlapping area between all three circles is shaded grey and contains the text 'از سیاست تا اقتصاد و از اقتصاد تا اجتماع' (From politics to economy and from economy to society).

ظرفیت‌های انسانی جامعه را با افزایش آگاهی شان ارتقا دهیم. به‌واقع تحقق تو سعه پایدار در یک جامعه نیازمند وجود انسان هایی آگاه، خلاق، بینش مدار، همه‌جانبه نگر، آینده‌نگر، مسئولیت‌پذیر و مشارکت‌جو است که قدر مسلم تولید نیروی انسانی با این چنین ویژگی هایی نیاز مند آموزش‌های گستره و برنامه‌ریزی شده می‌باشد. نقش آموزش اثربخش در تحقیق توسعه پایدار به عنوان هدف نهایی برنامه‌های توسعه در قرن حاضر آن چنان مهم و پررنگ است که در اجلس ریو (اجلاس سبز ۱۹۹۲) نیز که

الگوواره
پایداری مورد
تأثید و تصویب
سیران
کشورهای
جهان قرار
گرفت؛ یکی از
پیش‌شرط‌های
اصلی تحقق
آن آموزش قرار داده شد و در اعلامیه آن به صراحت به نقش آموزش‌های رسمی و غیررسمی جهت نهادینه نمودن مفهوم تو سعه پایدار در جامعه تأکید شده است.

با توجه به اهمیت آموزش جهت در مسیر توسعه پایدار، سازمان‌های بین‌المللی زیادی به فعالیت در این زمینه پرداخته‌اند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان از سازمان یونسکو نام برد که سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۴ را به عنوان دهه ملل متعدد برای خدمت

دیبر و دانش آموخته رشته جغرافیا به طور کلی توسعه به معنی تلاش برای بهبود زندگی، همزاد تاریخ بشری است اما تو سعه به مفهوم امروزی آن که بیشتر یک مفهوم مقایسه‌ای است؛ از جمله مفاهیمی است که بیش از هر موضوع دیگری در نیم قرن اخیر مورد بحث محقق مختلف قرار گرفته است سیر تحول مفهوم تو سعه نهایتاً به مفهوم تو سعه پایدار ختم گردید. تو سعه پایدار، پارادایمی است که از او اخر قرن بی‌ست راه‌هایی را فرا راه انسان‌ها باز می‌کند و از آن جهت که در آن محوریت با انسان و نقاط ضعف توسعه یافته‌گی است و محوریت را در بقای انسان، مجموعه حیات و تداوم آن در نسل‌های بعدی می‌بیند، پس از طرح و عرضه، سریعاً عالم گیر شده است و کشورها اعم از توسعه یافته و نیافته موظف شدند که در پروژه‌های تو سعه‌ای، جنبه‌های پایداری را با تمام دقت در نظر گیرند. هر چند تعاریف متعددی از تو سعه پایدار ارائه شده است؛ اما چنانچه ساده‌ترین تعریف ارائه شده یعنی ((برآوردن نیازهای نسل امروز، بدون تخریب توانایی های نسل آینده برای برآوردن نیازهای شان)) را مورد توجه قرار دهیم، در می‌یابیم که بر نقش انسان به عنوان عامل، وسیله و هدف توسعه تأکید شده است؛ بنابراین چنانچه به دنبال تحقق توسعه پایدار که تضمین کننده رفاه بادوام جامعه انسانی است؛ هستیم، می‌بایست در ابتدا

چرا آشغال می ریزیم؟

■ شیرکو رزاقی
فرهنگ شهروندی و
جامعه‌ی ما به انداده زده
است. رسانه‌ها، مساجد
تووانسته‌اند نقش خود
مردم به خوبی ایفا
شهروندی در پروسه‌ای
بخشی از آن درگیر کر
سرنوشت خودشان باش
جامعه‌ی ما نهادینه نشان

زبان کوردی در تنگنا

روشنفکری، سیاسی و سطح جامعه، مدام در پروسه‌های زمانی از ۹۰ سال گذشته تاکنون مطرح بوده و بازخوردهای متفاوتی را موجب شده است. اشاره‌ای تاریخی به ابتدای پروسه محدود کردن زبان و فرهنگ کوردی، بخشی از واقعیت حیات ناخوشایند امروز این زبان را آشکار خواهد کرد.

به دنبال روی کار آمدن رضاشاه در سال ۱۳۰۴ خورشیدی، رژیم سیاسی جدیدی در تاریخ ایران ظهور می‌کند که برخلاف سیستم‌های پیش از خود، به دنبال ایجاد سیستمی مدرن است و بنیاد آن را بر اساس ایدئولوژی ناسیونالیسم ایرانی بنا می‌نمهد. در این راستا نیز تمام تلاش خود را در جهت

■ امین عزیزی
زبان به عنوان یک
واقعیت، موسسه و
ساختراری اجتماعی
- فرهنگی است که
از عوامل و تغییرات
ذیسته بخط، انشا

زیستمحیطی، ارزش‌ها و دیدگاه‌های اجتماعی تأثیر پذیرفته و بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد. بنجامین لی وورف (Benjamin Lee Whorf) ۱۸۹۷ زبان‌شناس برجسته آمریکایی) بر اساس دیدگاه سپیر (Edward Sapir ۱۸۸۴- ۱۹۳۹ زبان‌شناس و مردم‌شناس برجسته آمریکایی)، زبان را سیستمی نشانه‌ای و مستقل می‌داند که بر شیوه‌ی تفکر ما تأثیر ژرف داشته و بهمانند عنصری فرهنگی بر تک‌تک افراد جامعه و تجارب آن‌ها مؤثر می‌باشد؛ بنابراین با توجه به نقش و اهمیت زبان در ساختار فرهنگی جامعه، هر ملت و دولتی برای ادامه‌ی زندگی سیاسی و فرهنگی خود نیازمند توجه جدی به پروسه‌ی فرهنگ‌سازی می‌باشد. در این پروسه همه‌ی سازمان‌ها و نهادهای شخصیت‌ها، روش‌نگران، نویسندهان، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی،

همندان و دولت‌ها نقش دارند.
اما "زبان" به عنوان یک مسئله تا چه اندازه اهمیت دارد؟ کریستال David Crystal متولد ۱۹۴۱ در ایرلند- زبان‌شناس انگلیسی و استاد دانشگاه ریدینگ در کتاب "مرگ زبان‌ها" به عنوانی مانند: ارزشمندی زبان همچون ابزاری چندمنظوره، ارزشمندی زبان برای ابراز هویت، ارزشمندی زبان به عنوان منبع تاریخی اشاره نموده است سیستم‌های سیاسی در پروسه‌ی ملت‌سازی و فرهنگ‌سازی به ناچار عنصر زبان را به عنوان وسیله‌ای برای ابراز هویت و منبع تاریخی به کاربرده و از آن برای حفاظت از سرزمین و ملت استفاده نموده‌اند.
همان‌طور که اشاره شد، زبان ضمن کاربرد آن به عنوان وسیله‌ای ارتباطی برای هر فرد و ملتی، وسیله‌ای است برای ابراز هویت و شناخت تاریخی خود. زبان کوئدی نیز که زبانی است مملو از بازتاب رخدادهای تاریخی و داستان‌ها و رویدادهایی که در طول تاریخ، کوئده با آن‌ها دست‌وپنجه نرم کرده‌اند، می‌تواند در حفظ و توسعه‌ی مژه‌ای فرهنگی و تاریخی نقش بسزایی ایفا نماید. هر گویشور کوئد نیز می‌تواند هویت فردی و اجتماعی خود را از طریق زبان مادریش بازناسد و توان فردی و اجتماعی خود را برای اهداف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی... صدچندان افزایش دهد.
اما آموزش و تحصیل به زبان کوئد در مناطق کوردنشین کشور به عنوان یک مسئله در مراکز فرهنگی، مدنی،

آسیب شناسی انجمن سبزچ

■ محمد صالح عباسی
کارشناس ارشد علوم سیاسی
مفاهیم ابزاری هستند که ما با آن می‌داندیشیم، نقد می‌کنیم، توضیح می‌دهیم و تحلیل می‌کنیم. تصور صرف جهان خارج، معرفتی درباره آن به منمی‌دهد. برای اینکه جهان برای ما واحد معنا پاشد، باید یک مفهوم معنایی را تحمیل کنیم و این کار را از طریق جعل مفاهیم انجام می‌دهیم. واژه‌ی Leadership (لیدر شیپ)، یکی از این مفاهیم است که ترجمه‌ی فارسی دقیقی ندارد. در متون فارسی برای Management از ترجمه‌ی مدیریت استفاده می‌شود و گاهی Leadership کنند در حالی که این واژگان معانی خاصی در فرهنگ حکمرانی دارند. مدیریت یعنی یک نفر وظایفی را که روی کاغذ مشخص شده، به سرانجام می‌رساند. اما Leadership، یعنی افرادی یا گروهی که درمسائل مختلف دارای یک بینش وافق دید و از همه مهمتر، یک رویکرد هستند، برای هدایتی که مشخص می‌کنند ظرفیت ایجاد اجماع دارند. بنابراین افراد یا گروه، که می‌توانند یک مجموعه‌ی

آس شناسی انجمان سین حیا میوان (بم‌ها و امید‌ها)

پیدا کنند، مقایسه با گروههای مرجع و ارجاع به آنها، راهی برای بروز رفت از این معضل است. این ارجاع حتی اگر آگاهانه نباشد نقش انکارناپذیر و بسیاری در تصمیم‌گیری‌ها و رفتارهای کنش-گران ایفا می‌کند. با شناختی که از فعالیت‌های انجمن دارم و همچنین معاشرت‌هایی که از نزدیک با اعضای آن دارم؛ به نظر می‌رسد الگوی مناسبی از لیدرشیپ از منظور توسعه یا گروه مرجع از منظر جامعه شناسی، دربخش عمدۀ‌ای از مناطق کرد نشین و بعض ایران باشد که در اثر چندین سال کار و فعالیت‌بی وقفه به جایگاه لیدرشیپی ارتقا یافته است. هرچند اعضای انجمن زیادی متقبل شده‌اند اما اکنون انجمن دارای سرمایه‌ی عظیم اجتماعی است. اما آنچه حائز اهمیت است و در نگاه اول به چشم می‌خورد، عدم مطابقت منابع و اهداف می‌باشد. با نگاهی کلی به کمیته‌های انجمن که شامل کمیته‌ی فرهنگی، اجرایی، پیشگیری از بحران و حوادث (آتش سوزی، سیل و زلزله)، تحقیقات و پژوهش، کودک و نوجوان، حمایت از حیوانات، زنان و هنری است، حوزه‌های بسیار گسترده‌ای از مسائل زیست محیطی را شامل می‌شود. به طبع خود را نه تنها اقناع استدلای کنند، بلکه آن‌ها را برای اجرا و به ویژه، اجرای برنامه‌های ریاضتی آماده کنند؛ در جایگاه لیدرشیپ قرارمی‌گیرند. افراد یا گروهی که می‌خواهند زیرمجموعه‌ی خودشان را اقناع کنند و جامعه را پیش ببرند، باید در ساحت کلان، نگرش و دید جهانی داشته باشند و بتوانند ارتباطات وسیعی شکل دهند. اما اگر از مفهوم لیدرشیپ در ساحت خرد بتوانیم بهره ببریم و از این مفهوم برای تبیین جایگاه انجمن سبز چیا استفاده نماییم، تقریباً معادل گروه مرجع در جامعه شناسی است. گروههای مرجع دو کارکرد عمدۀ دارند. اولاً هنجارها، دستورالعمل‌ها، رویه‌های ارزش‌ها و باورهایی را به دیگران القا می‌کنند و به اصطلاح کارکرد هنجاری دارند. ثانیاً استانداردها و معیارهایی در اختیار کنش‌گران قرار می‌دهند که کنش و نگرش خود را آن محک می‌زنند و اصطلاحاً کارکرد مقایسه‌ای و تطبیقی دارند. اساساً به دلیل اینکه انسان‌ها در جامعه و در ارتباط با دیگران زندگی می‌کنند و نمی‌توانند با ملاک عینی به صحبت، فتاها با یاوهای، خود یقین

سیطره‌ی خداگونه‌ی تکنولوژی

برنده‌اند. پستمن می‌گوید؛ شکل دادن به زندگی بر اساس مقتضیات تکنولوژی گونه‌ای از حماق است و نباید اجازه دهیم تکنولوژی از ما استفاده کند بلکه ما باید از آن استفاده ببریم؛ اما تاریخ تکنولوژی می‌گوید؛ ما در حال یک اشغال آلات تحریر نداشتیم اکنون خود را وقف خدا کنند، اما ساعت تکنولوژی شد با بزرگترین بهره برای ثروت‌اندوختن، به گونه‌ای که می‌توان گفت؛ بدون ساعت، سرمایه‌داری پدید نمی‌آمد.

■ سامان درخشش
نیل پستمن (۱۹۳۱-۲۰۰۳) استاد علوم و فنون ارتباطات و از منتقدان و مترجمان ادب ایرانی

صاحب نظران پژوهه در عرصه رساله و تکنولوژی، در آثار متعدد خود به پیشینه و تأثیر تکنولوژی بر زندگی و ذهن بشر پرداخته و اندیشه‌ی پیشرفت مثبت را در مورد تکنولوژی بهویژه در عرصه ارتباطات جمعی مورد سوال قرار داده است.

پستمن با اشاره به تاریخ و تأثیر انواع تکنولوژی از جمله تلگراف، صنعت چاپ، تلویزیون، کامپیوتر و اینترنت بر ذهن و زندگی انسان، استدلال می‌کند که هر وسیله‌ی ارتباط جمعی این قدرت را دارد که از محدوده‌ی نخستین جدا شده و سلطه‌ی خود را در چهارچوبی نوین و غیرقابل پیش‌بینی گسترش دهد. او مثال می‌آورد؛ زمانی که مورس تلگراف را اختراع کرد پیش‌بینی نکرده بود که موج عظیمی از اطلاعات، در بسیاری موارد کم‌بها و بی‌ارزش، توازن میان خبر و عمل را بر هم می‌زند. یا کسی پیش‌بینی نکرده بود که اختراع

پستمن منکر فایده‌های تکنولوژی نیست. او می‌پذیرد که دستاوردهای تکنولوژی فواید چشمگیری برای بسیاری از مردم داشته است، اما تصريح می‌کند تا زمانی که این فواید با گرایش شایسته‌ی سن آن‌ها نیست.

کسب قدرت و سیطره‌ی خداگونه بر طبیعت و پنداشت این که تکنولوژی متراffد با ترقی و پیشرفت انسان و بهترین راه حل برای عمیق ترین مسائل انسانی است تواناً باشد، غرق خیال‌بافی کودکانه و امید واهی گشته‌ایم و در پی شکلی از بتپرستی رفته‌ایم.

به باور پستمن؛ ما همواره برای تکنولوژی بهایی می‌پردازیم و هرچه تکنولوژی عظیم‌تر باشد بهای آن بیشتر است. در تکنولوژی همیشه برخی برنده و برخی بازنده‌اند و برنده‌ها سعی می‌کنند بازنه‌های را مقاعد کنند که ما در گذشته به دنبال اطلاعاتی بودیم که روشی بخش ساختار واقعی زندگی‌مان باشد، اما امروزه باید در فکر چهارچوبی برای سیل اطلاعاتی که به سویمان سازیز است باشیم. پستمن به پیامدهای پیش‌بینی نشده‌ی اختراع به‌ظاهر کوچکی مانند ساعت اشاره می‌کند و معتقد است؛ ساعت تنها وسیله‌ای برای تعیین زمان نیست، بلکه وسیله‌ای است که اعمال انسان را به‌گونه‌ای کنترل و زمان‌بندی می‌کند. به باور پستمن؛ هرچند ساعت را مردانی اختراع کردد که قصد داشتند زندگی

مدرسہ و محیط زیست

- ۱- مشارکت دادن دانش آموزان یا ترغیب ایشان به کاشت نهال، پاکسازی محیط مدرسه و

۲- دعوت از کارشناسان بهویژه انجمن های زیست محیطی جهت ارائه مطالب به دانش آموزان.

۳- برگزاری مسابقات نقاشی، روزنامه دیواری، عکاسی و ... با موضوعات زیست محیطی.

۴- تعیین کار پژوهشی به صورت گروهی برای دانش آموزان در رابطه با مسائل محیط زیست.

۵- نصب پوستر و یا تابلوهای روان با پیام های زیست محیطی در مدارس و مراکز اداری.

۶- آموزش راه های تفکیک زباله، جمع آوری زباله های خشک به منظور بازیافت.

۷- تعیین موضوعات زیست محیطی برای برنامه های صبحگاهی.

۸- گردش علمی با هدف دوستی با طبیعت.

۹- تعیین نمایندگانی از دانش آموزان با عنوان (همیار طبیعت) که در اموری مثل نحوه برخورد با زباله، مراقبت از گیاهان و ... همکاری کنند. همان طور که دانش آموزان همیار پلیس هنگام تعطیلی مدارس به عبور دانش آموزان از خیابان کمک می-

۱۰- موردنویجه بوده است و در اغلب کشورهای دنیا اصلی ترین نقش در این زمینه را ایفا می نماید. اگرچه شکل گیری رفتارهای اجتماعی و ایجاد نگرش از اولی تولد شروع می شود اما در سینین دبستان، کودکان آمادگی لازم جهت نیل به آموزه های اخلاقی و اجتماعی را به خوبی دارا هستند. دانش آموزان ساعات زیادی را در مدارس به سر می بردند و این به معنی فرصت کافی برای دانش افزایی، ایجاد تفکر خلاق، ترغیب به فعالیت های گروهی، نبین نقش فرد به عنوان شهروند و اقدام جهت اعمال متناسب در هر جامعه و جغرافیایی می باشد. مسئولین امر آموزش، می توانند به خوبی از این فرصت ها جهت ارتقای سطح فرهنگی، بهداشتی و در کل سلامت اجتماع بهره ببرند. ایشان با تدوین کتاب های مناسب و آموزش صحیح به دانش آموزان می توانند دورنمای نسل های آینده را هرسال روشن و روشن تر نمایند. این نقش ها شاید بیشتر در تدوین کتاب ها و تعیین واحد های درسی بیشترین اثرگذاری را داشته باشند اما مدیران و معلم ان نیز می توانند با در نظر گرفتن فرصت ها و اهتمام جدی تر به مسئله محیط زیست قدمهایی بسیار قابل توجه را بردارند که چند نمونه از آن ها در زیر ارائه

■ کاوه کردستانی
زمین سرمایه‌ای است
که تمامی موجودات
از آن بهره می‌برند. در
میان موجودات بشر
۱۴ تزار

بسیار بیشتر از آن که می‌بایست مصرف کرده است و از همین روی بار خدمت و حفاظت از زمین را نیز باید به دوش بکشد و این عزم نیازمند همکاری همگان می‌باشد. این حفاظت نه سازمان و ارگانی می‌شناسد و نه به سطوح اجتماعی و اقتصادی نگاهی دارد. تمامی اقسام و سازمان‌ها موظفاند که در راستای ترمیم آلام بشر پر پیکر طبیعت

سازمان آموزش و پرورش همواره به عنوان اصلی ترین نهاد در راستای تربیت افراد برای نیل به سطحی قابل قبول از آگاهی زیست- محیطی و شکل دهنی رفتار شایسته با آن

وضعیت پلنگ در استان کوردستان

شدید، پوشش گیاهی (جنگل‌های بلوط و مراتع) مناسب، دست‌خوردگی کمتر از تنوع زیستی بالایی برخوردار باشد. از گونه‌های باز رحیمات و حش می‌توان به کل ویز، خرس، پلنگ، سیاه‌گوش، کرکس، هما، عقاب طلائی و... اشاره کرد. بنا به استعداد و توانایی منطقه حفاظت‌شده کو سالان و شاهو که بد رغم سال‌ها جنگ و وجود بیرونی‌های مختلف داخل آن توانسته حیات وحش خود را حفظ نماید که این نشان‌دهنده این است که این منطقه می‌تواند جزء بهترین مناطق چهارگانه محیط‌زیست کشور باشد. برای احداث پارک ملی حدائق چهار زون ۱ تا ۴ لازم می‌باشد. در صورتی که کو سالان و شاهو علاوه برداشت چهار زون موردنظر زون‌های ۵ و ۶ نیز در منطقه حفاظت‌شده کو سالان و شاهو وجود دارد که نشان‌دهنده توان بالایی کاربری حفاظتی زیستگاه کو سالان در کنار سایر کاربری‌های متجانس است؛ بنابراین مناسب‌ترین عنوان، طبق معیارهای IUCN برای کو سالان پارک ملی طبقه II (خواهد بود). پایان‌نامه ارشد احسانی

نهدید بارزی که اکنون حیات وحش این منطقه حفاظت شده را با خطر نابودی و از میان بردن رو به رو کرده است احداث سدهایی است که باعث قطع کریدورهای ارتباطی حیات وحش می شود سد داریان کاملاً زیستگاه شاهو و کوسالان را از هم فنگیک و کریدورهای ارتباطی این زیستگاهها را قطع می کند متاسفانه سد سازان هیچ راهکاری برای تردد حیات وحش لحاظ نکرده اند، اما تهدید خطرناکتر و به کلی نابود کننده پلنگ و دیدگرانداران داخل این منطقه حفاظت شده است، احداث سد بلبر در وسط منطقه حفاظت شده کوسالان و شاهو که دیگر زیستگاههای کوسالان را از هم انشقاق داده و به طور کلی قطع کریدور عبوری حیات وحش را در درون زیستگاه به همراه داشته و این مسئله عامل اصلی رانش زننده و نابودی تنوع زیستی را در بی

وچهار سد به فاصله چند کیلومتر از هم اثرات زیبایی خواهد داشت بر کوسیستم منطقه‌ای که بی‌قین می‌توان گفخت جزو مناطق بی‌نظیر با تنوع زیستی بالاست و باید آن‌ها حفظ نمود نه اینکه آن‌ها را از بین برد. اکنون با توجه به مخاطرات گفته شده و اینکه سد بلبر هنوز غاز نشده است باید محیط‌زیست و منابع طبیعی با آگاهی، توجیه و روش‌نمودن دست‌اندرکاران مانع از ساخت این سد و شوگران در بالادست سد بلبر می‌باشد و بامطالعه دقیق و حسن نیت مجریان به حیات‌وحش و محیط‌زیست منطقه دیگر چه لزومی هست که این طبیعت بکر و دست‌نخورده را با احداث سد بلبر زیر آب بپیرند و باعث نابودی و از بین بردن این منطقه حفاظت شده گردد.

در پایان درخواست می‌شود هرگونه طلایعات درخصوص مشاهده پلنگ را با داره محیط‌زیست در میان بگذارید.

مهندس حیوانات در آستانه انقراض

قوی او مانند سکان و در آب بسیار برازنده عمل می کند اما در خشکی روی زمین خیلی زشت راه می روند. تعذیه این جوندگان از ماهی ها، پستانداران کوچک جثه، دوزیستان و بی مهرگان است. سگ آبی به دلیل ویژگی هایی که دارد بسیار شناخته شده اند، این جوندگان به مهندسان دنیای حیوانات مشهورند سگ آبی به دلیل ساخت سد، کانال و خانه های چوبی بسیار پرآوازه اند آن ها پس از برگجه خوار، دومین جوندنه دنیا هستند سگ آبی ها عumoًا به ساخت یک یا دو سد می پردازند تا آب ساکن و عمیق ایجاد کنند تا به وسیله آن هم خانواده خود را از دسترس شکار چیان دورنگه داشته باشند و هم بتوانند غذا و مواد موردنیاز برای ساخت خانه را در آن آب، شناور کنند و به آسانی جابجا کنند.

رودخانه ها و تالاب های کوهستان های زاگرس شمالی از بهترین زیستگاه های این جونده مفید است که امسال هم خوشبختانه گزارش ها و تصاویری دال بر وجود آن در رودخانه های استان کوردستان مستند شده است. لانه ای این جونده در زیر ریشه های درختان یا صخره های بزرگ و نزدیک به شکل بدن این جونده طوری است که مراحتی در آب حرکت می کند دم بلند و سگ آبی یا شنگ یا سمور آبی بانام کوردی سه گ او تنها پستاندار نیمه آبزی در ایران است که بر اساس تحقیقات اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت، در ردیف گونه های مهدید پذیر قرار گرفته که به دلیل توجهی به آن اکنون در آستانه انقرض از فرار گرفته است. این موجود دوست داشتنی اندازه متوسط از ۵۱ تا ۸۳ سانتیمتر متغیر است که تابه حال ۱۳ گونه از آن ها شناسایی شده اند، اندازه سگ آبی نر و ماده ترق می کند. بدن شنگ ها از دو نوع مو بوشیده شده است موهای بلند و بیرونی چرب هستند و خاصیت ضد آبدارند و در حکم موهای محافظ عمل می کنند و موهای بین کوتاه، بسیار انبو و نرم بوده که باعث می شود او را گرم نگه دارد، همچنین سببیل های بسیار حساسی دارند که برای شکار در آب استفاده می کنند. همچنین حس شنوایی بسیار خوبی دارند و بسیاری از دانشمندان بر این باورند که حس شنوایی این ها بسیار مؤثرتر از سایر حواس برای درک خطر است.

تالاب زریبار؛ عوامل تهدید و راهکارهای حفاظتی آن

و سود حاصل از گردشگری مسئولانه (طبعت‌گردی نظیر تورهای پرنده‌نگری) را کاهش خواهد داد. عدم وجود اطلاعات در جوامع محلی اطراف تالاب سبب می‌شود تا افراد درک مناسبی نسبت به مسائل محیط خود نداشته و همین امر سبب تصمیم‌گیری‌های نادرست از قبیل آتش زدن نیزارهای داخل تالاب می‌شود که در وهله اول سبب از بین رفتن پوشش گیاهی شده و تأثیر مستقیمی بر امنیت پرندگان تالاب دارد و درنهایت ناامنی ایجادشده سبب کاهش جمعیت پرندگان خواهد شد. چراکه فعالیت‌های انسانی چرخه‌های طبیعی را بر هم زده و عرصه بر گونه‌های جانوری وابسته به تالاب تنگ و تنگتر می‌شود. لذا با توجه به موارد یادشده پیشنهادها زیر ارائه می‌شود:

- با توجه به تهدیدهای شناسایی شده مطالعات اساسی در مورد هر یک از تهدیدها ضروری است.
- مطالعات اساسی در مورد هر یک از تهدیدها
- مطالعه جهت تخریب سد خاکی ساخته شده در محل سرریز آب تالاب
- خرید زمین‌های حاشیه تالاب توسط سازمان محیط‌زیست برای مدیریت مؤثرتر آموزش مردم محلی در مورد نحوه استفاده درست از منابع و سرزمین
- آشنا کردن آن‌ها با مفهوم حفاظت از تالاب
- همراه کردن مردم در حفاظت از تالاب و تنوع زیستی آن
- نظارت بر برداشت آبهای زیرزمینی - مسدود کردن چاههای غیرمجاز
- تغییر الگوی کشت در حوضه آبریز
- تصفیه کامل فاضلاب شهرهای مریوان و برده رش و روستاهای اطراف تالاب
- انجام مطالعات علمی برای گونه‌های جانوری تالاب و تأثیر عوامل انسانی بر جمعیت آن‌ها
- سازگار و بهروز کردن طرح مدیریت تالاب بر طبق پایش و اطلاعات جدید علمی
- برقراری تعادل بین حفاظت و بهره‌برداری از تنوع زیستی

This image captures a vast, scenic landscape. In the foreground, there are rolling green hills and fields, some with small clusters of buildings. A winding road or path cuts through the greenery. In the middle ground, a large, calm lake stretches across the horizon, reflecting the clear blue sky above. The background is dominated by a range of majestic mountains, their peaks reaching towards the clouds. The overall scene is one of natural beauty and tranquility.

■ تیم تحقیقاتی - پژوهشی انجمن
سبز چیا

تالاب زریبار ۷۱° طول جغرافیایی و ۴۶° عرض جغرافیایی) در ۳۲° ۳۵° کیلومتری غرب شهر مریوان یک پناهگاه حیات وحش و یک منطقه مهم پرندگان است. این تالاب دارای ویژگی های منحصر به فردی است، هیچ رودخانه ای به آن نمی ریزد و آب آن از مجموعه چشمه های موجود در کف آن تأمین م شود.

طی فعالیت اعضای انجمن سبز چیا و اطلاعات جمع‌آوری شده در تالاب زریبار برداشت بی‌رویه آبهای زیرزمینی از چاههای غیرمجاز در حوضه تالاب، ورود آفتکش‌ها، کودهای شیمیایی، چرای دام و ورود فضولات دامی و افزایش مواد مغذی در تالاب به عنوان عوامل تهدیدکننده مربوط به کشاورزی و دامداری هستند. ویلا و خانه‌باغ سازی، باغداری و افزایش زمین‌های کشاورزی، ساخت و سازهای سازمان‌های دولتی از جمله عوامل تهدیدکننده مربوط به تغییر کاربری اراضی و تخریب زمین‌های اطراف تالاب هستند. سدسازی در خروجی تالاب، آتش‌سوزی‌های عمده جنگل‌های اطراف تالاب، آتش‌زن نیزارها، قطع نی‌ها، افزایش زباله، شکار غیرمجاز پرنده‌گان، ورود فاضلاب خانگی، معرفی ماهیان غیریومی، جاده‌سازی در حریم تالاب و توریسم کنترل نشده از عوامل تهدیدکننده مربوط به نقض قوانین بوم‌شناسی و عدم آگاهی عمومی هستند. بهره‌برداری بی‌رویه، ناآگاهانه و سودجویانه از تالاب‌ها و حاشیه‌های آن‌ها در ایران بهشت در جریان است و به‌وضوح مشاهده می‌شود. علی‌رغم ارزش‌های اقتصادی، فرهنگی، گردشگری و ارزش‌های بوم‌شناسخی تالاب زریبار و نیز ثبت آن در فهرست مناطق مهم پرندگان و قabilیت‌های فراوانی که برای قرار گرفتن در فهرست کنوانسیون رامسر به عنوان یک تالاب بین‌المللی دارد، متأسفانه در حال حاضر مشکلات متعددی این تالاب منحصر به‌فرد را تهدید می‌کند. در دهه اخیر ساخت و ساز بی‌رویه و غیرمجاز در

گفتگوی اختصاصی "چیا" با عنکبوت‌شناس بر جسته‌ی ایرانی

همراه خود امکان دسترسی بشر به نوعی ترکیب شیمیایی خاص که درمانگر بیماری لاغلажی باشد و غیره را نیز از بین ببرد.
- دلایل انتخاب مردمان به عنوان منطقه

در راستای گرمایش زمین، جنگل‌زدایی و ... انجام می‌شود. یکی از بزرگ‌ترین آسیب‌هایی که عنکبوت‌ها و برخی گونه‌های دیگر با آن مواجه هستند عدم حمایت مردمی است. مهم‌ترین نقش مردم در حفاظت از گونه‌ها کسب آگاهی و دخیل شدن در سرنوشت آن‌هاست. اخیراً، وضعیت گونه‌های نادر از عنکبوت‌های کوچک‌جثه باتابا علمی *Nothophantes horridus* که تنها از منطقه‌ای محدود در پلیموث انگلستان شناخته شده است بواسطه طرحی که برای ساخت ۵۷ واحد مسکونی در نظر گرفته شده بود نگران کننده شد. خوشبختانه این طرح بواسطه امضای بیش از ۱۰۰۰ نفر متوقف شد و این گونه از پرتوگاه انراض تا حدودی فاصله گرفت.

موقعیت استان کوردستان در شمال غربی رشته‌کوه زاگرس به عنوان یکی از مهم‌ترین Hot Spot های تنوع زیستی در ایران حایگاهی بی‌نظیر برای مطالعه‌ی تنوع گونه‌ای است. به‌طور اختصاصی‌تر، ناحیه مریوان هم به خاطر تنوع زیستگاهی متعدد خود حائز اهمیت فوق العاده‌ای است. رشته‌کوه زاگرس به عنوان سد جغرافیایی بزرگی برای بسیاری از گونه‌های طوفین شرقی و غربی عمل کرده و عملاً امکان پراکنش گسترده‌ی بسیاری از گونه‌ها را محدود می‌کند. یکی از اهداف سفر ما یافتن نمونه‌هایی از جنس *Chaetopelma* بود که پراکنش جهانی گونه‌های آن از شمال آفریقا تا بخش‌هایی از خاورمیانه را در برگرفته و درست پیش از رشته‌کوه زاگرس در عراق پایان می‌یابد. طبق تخمین من این جنس به‌احتمال قوی در این استان پراکنش داشته و یافتن آن در ایران، به جهت شرقی‌ترین نقطه پراکنش جهانی این جنس بسیار حائز اهمیت است. البته، متأسفانه در این سفر موفق به یافتن نمونه‌هایی از این جنس نشدم و لی این خود بخشی از زیبایی علم مطالعه‌ی جانداران است که باعث می‌شود باز هم سفرهایی دیگری به این ناحیه بـ نظر داشته باشم.

میان، حضور بیش از ۵۳۰ گونه در قالب ۲۳۰ جنس و ۴۵ خانواده از ایران گزارش شده است. متأسفانه تحقیق و مطالعه انجام شده بر روی فون عنکبوت‌های کوردستان محدود بوده و بر اساس آن‌ها، تنها ۲۵ گونه از ۷ خانواده از این استان گزارش شده است. البته از این تعداد، پراکنش جهانی ۳ گونه محدود به این استان می‌باشد. با توجه به موقعیت بی‌نظیر کوردستان در رشته‌کوه زاگرس و تنوع زیستی غنی‌ای که برای آن تخمین زده می‌شود به پیشنهاد من، باید یک طرح جامع در سطح استانی برای بررسی دقیق فون این استان از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست با همکاری محققین گروه‌های جانوری مختلف صورت پذیرد.

- خطرات پیش روی عنکبوت‌ها در خانواده، ۲۶ جنس و حدود ۱۰۰ گونه به

علیرضا زمانی بیست و سه ساله که به شکل تخصصی بر روی عنکبوت‌ها کار می‌کنند در سفر اخیرشان که با همکاری تیم پرنده‌نگری انجمن سبز چیا صورت گرفت در مدت سه روز به همراه یک تیم به مطالعه و بررسی تنوع زیستی مریوان پرداختند و مطالب ذیل حاصل مصاحبه ماهنامه چیا با ایشان در این سفر است.

ایشان دانشجوی زیست‌شناسی جانوری دانشگاه تهران و عضو هیئت‌مدیره‌ی گروه جانور‌شناسان فلات پارس که چند سالی است که بر روی طبقه‌بندی علمی و پراکنش عنکبوت‌های ایران تحقیق می‌کند. همکار چندین مطالعه‌ی مختلف بوده است، نتیجه‌ی آن‌ها توصیف ۴ گونه‌ی جدید برای علم و اضافه شدن بیش از ۵

ایران کدم اند؟

به عقیده‌ی من مهم‌ترین خطراتی که عنکبوت‌های ایران را تهدید می‌کنند تخریب رستگاه‌های طبیعی، به خصوص در نواحی داغ تنوع زیستی در رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس بوده که محل زیست بسیاری از گونه‌های اندمیک و غالباً با پراکنش محدود هستند. تبدیل شدن جنگل‌های هیرکانی به مزارع کشاورزی، چراهای بی‌رویه، صنعتی شدن شهرها و آتش‌سوزی‌های متعدد در نواحی مختلف جنگل‌های زاگرس مطمئناً بسیاری از گونه‌هایی را قبل از اینکه کشف و توصیف شوند به پرتگاه انقراض رسانیده است. از عوامل تهدیدگر دیگر می‌توان به معرفی گونه‌های بیگانه و استفاده از افتکش‌ها و برخی انواع کودها و همچنین آلودگی‌های زیستمحیطی مثل باران‌های اسیدی اشاره کرد که اثر آن‌ها بر روی گونه‌های ایرانی هنوز بررسی نشده است. به اعتقاد من مهم‌ترین دلیل حفاظت از هر گونه در نظر گرفتن حق زیستی آن گونه که برابر با هر گونه‌ی دیگر است می‌باشد، ولی علاوه بر آن لازم به ذکر است که با انقراض هر گونه عنکبوت، تنها یک گونه‌ی جانوری نیست که نابود می‌شود؛ بلکه ممکن است به

فون عنکبوت‌های ایران بوده و اخیراً به عنوان یکی از اعضای بورد علمی زورنال Arachnida:

RivistaAracnologicalitaliana

انتخاب شده است.

- چگونه به مطالعه عنکبوتیان علاقه‌مند شدید؟

تقریباً از زمانی که به یاد دارم علاقه‌مند به طبیعت و موجودات زنده بوده‌ام و از میان جانوران بندپایان برايم از همه جذاب‌تر بودن، به‌طوری که بخش مهمی از دوران کودکی من صرف جمع آوری نمونه‌های زنده‌ی مختلف از باعچه و نگهداری آن‌ها در ظرفهای کوچک دست‌ساز و مشاهده‌ی رفتارهای جالب آن‌ها می‌شد. از میان تماشی جانورانی که در آن دوران با آن‌ها در ارتباط بودم عنکبوت‌ها بیشتر از همه توجه من را جلب کردند و باعث به وجود آمدن علاقه‌های زیاد به دنیا بی‌انتهای تنوع آن‌ها در من شد.

- عنکبوت‌ها چند گونه‌اند، وضعیت این جانداران در کوردستان چگونه است؟

در سطح جهانی تاکنون بیش از ۴۵۶۷۴ گونه عنکبوت در قالب ۳۹۶۰ جنس و ۱۱۴ خانواده توصیف شده‌اند که از این

هر چنگتومه، که چی هر دلایم و تی ناگه
هر جوست و چمه، که چی هر در قم و بین ناگه
چام روا گوشیهی نه و هبرونم نهندی
دل بو به بحری علووم و له ٹلف و بین ناگه
"مهوی"

پیام مردم

چرا اداره حفاظت محیط‌زیست مریوان
نسبت به شکار بی‌رویه سنجاب در
جنگل‌های اطراف روستاهای سر دوش و
مرانه سکوت نموده و اقدامی انجام
نمی‌دهد؟ (جهانی).....
ظاهراً تبدیل کردن کوچه به پارکینگ
شخصی (بوسیله نایلون و دارست) به
امری عادی تبدیل شده است؛ که
جدیدترین مدلش در محله‌ی داسیران ۲
مریوان، نزدیک پارک کودک دیده شده
است (عظیمی).....
از اداره منابع طبیعی مریوان، خواستار
رفع تصرف جنگل‌های روستای ایسوله که
از طریق چند نفر از اهالی روستا به باغ و
زمین کشاورزی تبدیل شده است را در این
جمعی از اهالی روستای ایسوله.....
قایق‌های متوری اسلکه‌های زیبار قاتونا
باید فقط برای موارد امدادی استفاده
گردند. در حالی که متأسفانه صاحبان
اسکله‌ها روزانه برای جابجایی
بازیکنندگان و در آمدزایی آن استفاده
می‌کنند که آلدگی صوتی و زیستی زیادی
دری دارد. از اداره محیط‌زیست مریوان،
خواستار بررسی این موضوع هستم.
(دانشور).....

تلخند

نمی‌دونم شما کجا این دنیا زندگی می‌کنین یا اهل کدوم شهر هستین، ولی من اهلی شهری هستم که غیر از خیابان و چراغ فرم، یک سری خطکشی سفید و منظم و قشنگ روی زمین داره که بش می‌گیم خط عابر پیدا. این خطوط از دور داد زنن که: آقا، خانم، هر کسی! لطفاً باین از روی من رد شین! اصلاً بعضی وقتها قبه‌ی آدم را می‌گیرن و می‌گن: درسته که فرش قرمز نیستم، ولی سفید و خوشکل که هستیم و باید از روی ما راد شین. ولی آدمای شهر من کم پیش میاد که خواسته یا تاخواسته از روشنون رد شن. این خطوط از غصه کمرنگ می‌شن و بعضی وقتها کشیف می‌شن و اگه شهرداری نبود حتماً تا حال اثیر ازشون نمونده بود. این قد آدمای از روشنون کم رد می‌شن که ماشینام اصلاً سرعتشون رو زندیکیاش کم نمی‌کن، اتکار کلأ نمی‌پنهشون. یه دفعه دیدی شهردار خواست الکی بول خرج نکنه و دیگه رنگشون نکرد. توی شهر من آماده خیلی کار دارن. اونا همیشه عجله دارن، باید زود برسن. آدمای شهر من وقتی می‌خوان عرض خیابون رو طی کنن به خودشون می‌گن: یه بیکارم این راه رو تا اون خطوط طی کم که برم اون ور خیابون. اصلاً که چی مثل؟ این شهر تنها یک مشکل داره و اون اینه که من از روی اون خطها رد بشم! منم مثل همه مردم دیگه. مگه ماشین‌ها منو رعایت می‌کنن که من به خاطر اون‌ها از رو خط رد بشم؟ تازه توی شهر توی خلیل‌ها حتی واسه به بارم به مخلیه‌شون تکره که عابر بهتره از روی اون خطها رد بشه. این ها اصلاً کاری هم ندارن که چراغ قرمزه، یا سیز؛ هر وقت رسیدن رد منش، حتی اگه کل ماشین‌ها با بوق یه چیزیم بهشون بگن. اتکار پاشون به خط پخوره می‌سوزن و باید از تو از خیابون رد بشن. توی شهر ما از بس که بعضی هم که می‌خواست رد از روی اون خط‌های زیون بسته رد بشن، می‌ترسی و بقیه به جواری سبک نگاشون کن و سخره‌شون کن و فکر کن علاف و بیکارن.

توی همین شهر ماشین‌ها هم خیلی کار دارن. اونا همیشه عجله دارن. ماشین‌های شهر من بشت چراغ قرمز که اغلب به حکم جرمیه می‌ایستن. اتکار توی همین شهر سه ثانیه مانده به زد شدن چراغ، یکی در چراغ گاز میده، یکی بوق می‌زن، یکی پشت ماشینش مثل گهواره‌ی بچه بالا پایین همیشه کی شه و یکی هم که کلا رفت. ماشین‌های شهر ما روی خط عابر پیدا و می‌گیرن که اگه به نفرم خواست از روشن رد بشه، اینا ندارن. اتکار زشته واسه این شهر و کسی داش برا اون همه بولی که صرف خط‌کشی اون خطوط کی شه نمی‌سوزه. کلی بول به هر حال حروم می‌شه، این هم روشن. نمی‌دونم شما کجا دنیا زندگی می‌کنین یا اهل کدوم شهرین، ولی اگه وضع شما این شکلی نیست حتماً بگین ما هم شهرond شما پشیم.

کاریکاتور

ابراهیم ادوابی

خانه‌ی سبز

صلاح علمی‌زاده

تمیزکننده‌های سطوح

الکل: پانام شبیه‌ای الکل اتیلیک یا اتانول که بیشتر با رایج الکل سفید و الکل طبی شناخته می‌شود. این ماده در مججون‌های خانگی، پاک‌کننده و حلال ضدعفونی کننده قوی، پاک‌کننده استفاده از بین برنده برخی آفات گیاهان استفاده می‌شود. در صورت در دسترس نبودن الکل طبی، می‌توان از الکل صنعتی نیز استفاده نمود که البته به دلیل وجود افزودنی‌های سیمی که برای جلوگیری از سوهمصرف، به الکل صنعتی اختلاف می‌شوند، نکات اینمی‌لازم باید حتماً در مورد آن رعایت شوند. الکل را همیشه به دور از آتش و منابع گرمایشی نگهداری و مصرف کنید.

آب‌اکسپریز: یا پراکسید هیدروژن، ماده‌ای شبیه‌ای با خاصیت رنگبری و سفیدکنندگی است. در هنگام کار با این ماده، از دستکش لاستیکی استفاده کنید.

امروزه کوهنوردی داشتگاهی مدرن است، مدرن‌ترین وسیله ایست برای همیستی انسان‌ها، یعنی اولین چیزی که کوهنوردی در باطن خود دارد، صلح و همیستی است در عین حال کوهها بخشی از میدان‌ها ورزشی و زندگی ما هستند که باید در حفظ و نگهداری آن تلاش کنیم. کوهنوردان چهارمین کوههای آن تلاش کنیم. کوهنوردان می‌پردازد؛ اما این همواره زاگرس است که در پایان لازم است بگوییم که: کوهها متعلق به همه انسان‌هاست پس بیاید به آن‌ها ارج نهیم و به طبیعت عشق بورزیم چون عشق ما را سرزنشه نگه می‌دارد.

به زاگرس هیچ وقت خسته نمی‌شوم چون با خلق و خوی و سرشت ما آمیخته است، زاگرس نماد عشق است، زاگرس نماد هویت ملی ماست. ضمناً شناگر خوبی هم هستم شنا هم مانند کوهنوردی به من آرامش می‌دهد، عرض سد بوکان و سندنج و زاگرس همیشه ما هستند که باید در حفظ زا شنا کرد ام، هر روز صبح زد نیز به دو را شنا کرد ام، هر روز صبح زد نیز به دو جزء صلح‌جویانه‌ترین انسان‌ها هستند. در پایان لازم است بگوییم که: کوهها متعلق به همه انسان‌هاست پس بیاید به آن‌ها شاهو، چل چه مه و ...). زاگرس مهد تمدن، قله‌های روح‌بخش و برج‌های توییم در پایان لازم است بگوییم که: کوهها متعلق به همه انسان‌هاست پس بیاید به آن‌ها شاهو، چل چه مه و ...). زاگرس مهد زمستانی قله (دنا) را در قالب اردی می‌شود که این موقیت کارم در شهرستان دیواندره (علم کوه) است که از مسیر «گرده» آلمان‌ها و «سیاه سنگ‌ها» صعودهای جالبی داشته‌اند. در سال ۱۳۸۲ با البرز (هه ره بدرز) آشنا شدم. به همین ترتیب از زاگرس زمستانی را تشکیل دادیم و بنده ریس آن شهرستان را شروع کردم در سال ۱۳۵۸ در بوکان دیپلم علوم تجربی گرفتم. در آنستیتو فنی کرج کارشناس فنی را گرفتم. در این فاصله در سال‌های ۱۳۶۳-۱۳۶۲ کوهنوردی را شروع کردم در سال ۱۳۶۲ با البرز (هه ره بدرز) آشنا شدم. به همین علت موقیت کارم در شهرستان دیواندره شهرستان بوكان، به دنیا آمدام، طبیعت زیبای منطقه خصوصاً زندگی در دامنه کوه (تهره‌غه) و معلمین دلسوی خصوصاً در دبیرستان کجباکوی بیشتر ما را برانگیخت و در قالب گروه‌ای کوهنوردی و لو ایندای به مر جای ناشناخته سر می‌کشیدیم. عشق و علاقه‌ی من به طبیعت یک حس درونی است اطرافمان همه کوه و بلندی بود و قتی رادیو را باز می‌کردیم حسن زیرک نیز با آواز خود، کوهستان را وصف می‌کرد از طرف دیگر بخش عظیمی از

حیات ایرانی و زیستگاهی کوه

کوهستان و زیستگاهی کوه

کوهستان و زیستگاهی کوه

هیچ کس را نمی‌توان مجبور به شرکت در اجتماعی کرد.

- هر کس حق دارد که از آزادی فکر، حدودی که مربوط به تعیمات ایندی و اساسی است باید مجانی باشد. آموزش ایندی اجباری است. آموزش و پرورش باید مخالف و دوستی بین تمام ملل و جمیعت‌های نزدیکی یا مذهبی و همجنین توسعه فعالیت‌های ملی متحد را در راه رساند.

- هر کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و انصطراطی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در آخذ و انتشار آن، به تمام وسائل ممکن و بدون بهموجب آن بتواند هر یک از حقوق و ملاحظات مزدی، آزاد باشد.

- هر کس حق دارد آزادانه مجتمع و از ارادی‌های مسالمت‌آمیز تشکیل دهد.

حریان یک دعوای عمومی که در آن کلیه باشد. احادی از نمی‌توان خودسرانه از تضمین‌های لازم برای دفاع از او تأمین شده باشد، تقصیر او قانوناً محروم کرد.

- هر کس حق دارد که از آزادی فکر، خانوادگی، اقامتگاه یا مکاتبات خود نباید مورد دخالهای خودسرانه واقع شود و شرافت و اسماور سمش نباید مورد حمله قرار گیرد. هر کس حق دارد که در مقابل این گونه مداخلات و حملات، مورد حمایت قانون قرار گیرد.

- هر کس حق دارد در برای تعلیم، شکنجه و آزار، پناهگاهی جستجو کند و در کشورهای دیگر پناه اختیار کند. ب) در موردی که تعقیب واقعاً مبتنی به جرم موردنی که در برای قانون، مساوی هستند و حق دارند بدون تبعض و بالسویه از حمایت قانون برخوردار شوند.

- احدي را نمی‌توان خودسرانه توقيف، شکنجه یا هر عقیده دیگر و همچنین ملیت، وضع اجتماعی، ثروت، ولادت با هر موقعیت دیگر، از تمام حقوق و کلیه آزادی‌هایی که در اعلامیه حاضر ذکر شده است، به مرمند گردد. به علاوه هیچ تعییضی از عمل نخواهد آمد که مبنی بر وضع سیاسی، اداری و قضایی با مبنی المثلی

حریان یک دعوای عمومی که در آن کلیه باشد. احادی از نمی‌توان خودسرانه از تضمین‌های لازم برای دفاع از او تأمین شده باشد، تقصیر او قانوناً محروم کرد.

حریان یک دعوای عمومی که در آن کلیه باشد. احادی از نمی‌توان خودسرانه از تضمین‌های لازم برای دفاع از او تأمین شده باشد، تقصیر او قانوناً محروم کرد.

حریان یک دعوای عمومی که در آن کلیه باشد. احادی از نمی‌توان خودسرانه از تضمین‌های لازم برای دفاع از او تأمین شده باشد، تقصیر او قانوناً محروم کرد.

مکالمه پیشی - هنرمندی - هنرمندی - هنرمندی - هنرمندی - هنرمندی

اعلامیه‌های جوان

فرازی از اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر - تمام افراد پسر آزاد به دنیا می‌آیند و از احاظ حبیش و حقوق باهم برابرند. همه دارای عقل و جذن می‌باشند و باید نسبت به یکدیگر مانند برادر رفتار کنند. - هر کس می‌تواند بدون هیچ گونه تمايز، خصوصاً از حیث نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا هر عقیده دیگر و خلاف انسانیت و شأن پسر قرار داد. - ممده در برای قانون، مساوی هستند و حق دارند بدون تبعض و بالسویه از حمایت قانون برخوردار شوند.

- احدي را نمی‌توان خودسرانه توقيف، شکنجه یا هر عقیده دیگر و همچنین ملیت، وضع اجتماعی، ثروت، ولادت با هر موقعیت دیگر، از تمام حقوق و کلیه آزادی‌هایی که در اعلامیه حاضر ذکر شده است، به مرمند گردد. به علاوه هیچ تعییضی از عمل نخواهد آمد که مبنی بر وضع سیاسی، اداری و قضایی با مبنی المثلی